

Η 28<sup>η</sup> ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

*Εισηγήσεις τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΕΛΛΑ,  
πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*

Ἐὰν ἡ 25<sup>η</sup> Μαρτίου τοῦ 1821 σημαίνει τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος πρὸς ἀνάκτισιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἡ 28<sup>η</sup> Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν τοῦ ἀγῶνος πρὸς διατήρησιν τῆς ἐλευθερίας. Ἀμφότεραι αἱ χρονολογίαι αὗται κέκτληται ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ Ἑθνους μας τὴν αὐτὴν περίπου κεφαλαιώδη σημασίαν καὶ ἀμφοτέρους τοὺς ἀγῶνας συνδέει ὅχι μόνον τὸ κοινὸν ἰδανικὸν τῆς ἐλευθερίας, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου οὗτοι διεξήχθησαν, ὅχι μόνον οἱ καπνοὶ καὶ τὰ ἐρείπια καὶ τὰ αἵματα, δι' ὧν ἐβάδισεν ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅτι κατ' ἀμφοτέρους τοὺς ἀγῶνας τὴν ὥμην βίαν καὶ τὴν ὀλικὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν εἰς μέγαν βαθμὸν διέθετον οἱ ἐχθροί, ἐνίκησεν ἡ εὐψυχία καὶ ἡ δύναμις τοῦ πνεύματος, τὴν ὁποίαν διέθετεν ἡ Ἑλλὰς, καταλλήλως προπαρασκευασθεῖσα. Ἐὰν δὲν προηγεῖτο ἀμφοτέρων τῶν ἀγῶνων ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας μας καὶ ἡ δι' αὐτῆς ψυχικὴ προπαρασκευὴ τοῦ λαοῦ, δὲν θὰ εἴχομεν τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἀπέδωκαν οἱ ἀγῶνες οὗτοι. Εἰς τοὺς ἀγῶνας παρὰ τὰς τυχὸν διακυμάνσεις ὑπερισχύουν τελικῶς οἱ μεγάλοι κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ οἱ ἰσχυροὶ κατὰ τὸ πνεῦμα ἄνθρωποι.

Ἀκριβῶς τὴν νίκην ταύτην τῆς ὁραίας ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ἐορτάζομεν σήμερον. Εἰς τοιοῦτον δὲ Πανελλήνιον ἐορτασμὸν δικαίως κατὰ κύριον λόγον μετέχει καὶ τὸ Ἀνώτατον τῆς χώρας μας πνευματικὸν Ἰδρυμα, τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον σκοπὸν ἔχει νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου.

Κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην στιγμήν ὁ νοῦς μας στρέφεται εὐγνώμων πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς μας νεκροὺς τοῦ 1940 καὶ ἐξῆς καὶ πρὸς πάντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς περιλάμπρου ἐκείνης ἐποχῆς, ἡ ὁποία εἶναι γεμάτη ἀπὸ δόξαν καὶ κλέος.

Ἐντολῇ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου ὁ τακτικὸς Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κ. Ν. Τωμαδάκης θὰ εἴπῃ τὸν προσήκοντα λόγον, ἔχων ὡς θέμα: « Ἡ 28<sup>η</sup> Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ἐν σχέσει πρὸς τὴν πνευματικὴν ἄνθησιν τῆς Ἡπείρου πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ».

Πρὶν ἢ ὅπως δώσω τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Καθηγητὴν παρακαλῶ, ὅπως ἐγερωθῶμεν τῶν θέσεών μας καὶ τηρήσωμεν ἐνὸς λεπτοῦ σιγὴν εἰς μνήμην τῶν νεκρῶν τοῦ 1940.